

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. DĄBROWA GÓRNICZA
ZA ROK 2013**

**POWIATOWY RAPORT ROCZNY
II/P/2013**

Dąbrowa Górnicza, lipiec 2014 r.

SPIS TREŚCI

	strona
Wstęp	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	5
II. Analiza i diagnoza	11
1. Bezrobocie i oferty pracy	11
2. Edukacja	17
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe	22
3. Podsumowanie i wnioski	28

Załączniki

Załącznik nr 1. T-II/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu 2013 roku.

Załącznik nr 2. T-II/P-10. Ranking zawodów* zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Załącznik nr 3. T-II/P-11. Ranking zawodów* zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Załącznik nr 4. T-II/P-1a. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu 2013 roku.

Załącznik nr 5. T-II/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 6. T-II/P-2a. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 7. T-II/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 8. T-II/P-3a. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 9. T-II/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 10. T-II/P-5. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 11. T-II/P-6. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 12. T-II/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 13. T-II/P-8. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 14. T-II/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 15. T-II/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w 2013 roku.

Załącznik nr 16 Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne i kolegia w roku szkolnym 2013/2014, stan w dniu 30 września 2013 r. v.5.

Załącznik nr 17 SZKOŁY ZAWODOWE (wg SIO, stan na 2013.09.30 v.5).

Załącznik nr 18 Tabl. 2 Absolwenci szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami).

Załącznik nr 19 Tabl. 1 Studenci szkół wyższych według województw, szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami).

WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 ust. 1 mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w art. 9 ust. 1 jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno - sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: MPiPS-01, MPiPS-02, MPiPS-04, MPiPS-05 i MPiPS-06) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”¹.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,

---

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Niniejszy raport składa się z dwóch części. W części I omówione są ogólne założenia monitoringu oraz metodologia badań. **Część II - diagnostyczna**, obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku 2013 roku, opracowaną w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),³
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Jednocześnie przy opracowaniu zasad organizacji i funkcjonowania systemu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto założenie o maksymalnym wykorzystaniu informacji zbieranych w ramach obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy.

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³A. Kasperk „Kształcenie a rynek pracy w Zabrzu w latach 1994-97. Analiza i monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic, Gliwice 1999

⁴ Szerzej: B. Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

Podstawowe definicje

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych**, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Źródła informacji monitoringu

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane zgromadzone w powiatowych urzędach pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz informacje oparte na badaniach sondażowych w zakładach pracy dotyczących obecnego stanu zatrudnienia oraz przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników według zawodów w ciągu najbliższego roku, jak również informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA ROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – II/P)

Źródła informacji

Źródłem informacji do opracowania RAPORTU – II/P/2013 są:

- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za II półrocze 2013 roku”.

- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Okres 01.07.2013 r. – 31.12.2013 r.”
- Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne i kolegia w roku szkolnym 2013/2014, stan w dniu 30 września 2013 r. v.5.
- SZKOŁY ZAWODOWE (wg SIO, stan na 2013.09.30 v.5).
- Tabl. 2 Absolwenci szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami).
- Tabl. 1 Studenci szkół wyższych według województw, szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami).

Analiza oparta jest na wygenerowanych na podstawie powyższych dokumentów tabelach.

Mierniki stosowane do monitoringu

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k ($\bar{N}_I^k$)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{12} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w zawodzie k

2) Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$, $\overline{B}_I^k$ są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Ponadto:

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\overline{O}_I^k = 0$ i $\overline{B}_I^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,
- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej ($\overline{N}_I^k$), tzn. dla:
  - $\overline{N}_I^k > 1$, zawód jest nadwyżkowy,
  - $\overline{N}_I^k < -1$, zawód jest deficytowy,
  - $-1 \leq \overline{N}_I^k \leq 1$, zawód jest zrównoważony

3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k** ($W_{s,I}^k$)

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k} \quad (5)$$

gdzie:

$\overline{PO}_I^k$ - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{12} \quad (6)$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w danym roku

oraz

$\overline{PB}_I^k$ - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

4) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k** ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec danego roku.

5) **Prognozowany wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($D_{n,t+1}^k$)

$$D_{n,t+1}^k = \frac{Z_{t+1}}{P_{t+1}} \quad (9)$$

gdzie:

Z_{t+1} - przewidywane przyjęcia do pracy w powiecie w roku t+1

P_{t+1} - przewidywana podaż zasobów pracy w powiecie w roku t+1

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$D_{n,t+1}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq D_{n,t+1}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$D_{n,t+1}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,

- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY

W Dąbrowie Górniczej na koniec roku 2013 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 6925 (spadek o 271 osób w porównaniu z końcem I półrocza 2013 roku i spadek o 241 osób w stosunku do końca 2012 roku), z czego 52,35% stanowiły kobiety (wzrost o 0,06% w porównaniu z końcem 2012 roku). W porównaniu z końcem 2012 roku wzrósł odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Stanowiły one 51,97% ogółu bezrobotnych (na koniec 2012 roku było to 43,27% ogółu bezrobotnych). 54,74% osób tej grupy to kobiety.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

	ogółem	w tym				
		absolwenci		Długotrwale bezrobotni		
		kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Liczba bezrobotnych	6925	3625	259	170	3599	1970
Odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	52,35%	3,74%	2,45%	51,97%	28,45%
Odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	52,35%	100%	65,64%	100%	54,74%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 2. Ranking i struktura zawodów według liczby bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-razem	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-kobiety
1	000000	Bez zawodu	1503	827	113	69	283	176
2	522301	Sprzedawca*	410	373	11	10	174	163
3	722204	Ślusarz*	240	3	1	0	93	0
4	311504	Technik mechanik*	144	24	1	0	37	4
5	331403	Technik ekonomista*	135	121	3	3	48	43
6	711202	Murarz*	117	0	0	0	44	0
7	931301	Robotnik budowlany	111	1	0	0	47	1
8	512001	Kucharz*	101	80	2	1	41	37
9	911207	Sprzątaczką biurową	98	98	3	3	45	45
10	432103	Magazynier	92	29	0	0	22	8
11	515303	Robotnik gospodarczy	82	31	1	0	31	16

12	411004	Technik prac biurowych*	81	75	1	1	28	27
13	753105	Krawiec*	81	80	2	2	38	37
14	751201	Cukiernik*	69	52	4	4	23	21
15	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	64	1	2	0	18	1
16	522305	Technik handlowiec*	62	51	2	2	22	20
17	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	60	33	0	0	34	18
18	311590	Pozostali technicy mechanicy	59	24	1	1	15	5
19	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	54	3	0	0	19	1
20	722314	Tokarz w metalu	50	9	0	0	22	4
21	713102	Malarz budowlany	48	5	0	0	24	3
22	741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	48	5	0	0	14	1
23	513101	Kelner*	47	40	0	0	16	14
24	611306	Ogrodnik terenów zieleni	47	29	1	1	18	13
25	263102	Ekonomista	46	36	1	1	18	15
26	723105	Mechanik samochodów osobowych	45	0	0	0	16	0
27	811101	Górnik eksploatacji podziemnej*	45	0	0	0	16	0
28	514101	Fryzjer*	44	44	1	1	12	12
29	311204	Technik budownictwa*	42	10	1	0	17	5
30	311303	Technik elektryk*	42	4	0	0	11	2
Razem 30 zawodów° (%)			58,73%	57,60%	58,30%	58,24%	55,97%	57,28%

° procenty w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (21,7%), które nie legitymują się praktycznie żadnymi kwalifikacjami. Znaczny odsetek (5,92%) stanowią osoby z zawodem „Sprzedawcy* - 522301”.

Trzydzieści zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (w tym grupa bezrobotnych z kategorii: „bez zawodu”) generuje 58,73% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie z grupy tych 30 zawodów, blisko 56% osób bezrobotnych zarejestrowanych jest powyżej 12 miesięcy. Ten wysoki wskaźnik potwierdza również grupa kobiet z tej kategorii, która stanowi ponad 57% ogółu zarejestrowanych kobiet powyżej 12 miesięcy.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych absolwentów w Dąbrowie Górniczej uszeregowana malejąco wg ich liczby na koniec 2013 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych absolwentów	Odsetek absolwentów w stosunku do ogółu zarejestrowanych absolwentów
1	000000	Bez zawodu	1503	113	43,63%
2	522301	Sprzedawca*	410	11	4,25%
3	228301	Fizjoterapeuta	10	4	1,54%
4	263204	Socjolog	18	4	1,54%
5	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	25	4	1,54%
6	751201	Cukiernik*	69	4	1,54%
7	216101	Architekt	7	3	1,16%
8	235107	Pedagog	33	3	1,16%
9	251902	Specjalista zastosowań informatyki	12	3	1,16%
10	261901	Asystent prawny	4	3	1,16%
11	331403	Technik ekonomista*	135	3	1,16%
12	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych*	5	3	1,16%
13	523002	Kasjer handlowy	42	3	1,16%
14	911207	Sprzątaczką biurową	98	3	1,16%
15	211301	Chemik	10	2	0,77%
16	213106	Biotechnolog	8	2	0,77%
17	233012	Nauczyciel języka polskiego	5	2	0,77%
18	234201	Nauczyciel przedszkola	7	2	0,77%
19	235301	Lektor języka angielskiego	2	2	0,77%
20	321301	Technik farmaceutyczny*	7	2	0,77%
21	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	24	2	0,77%
22	412001	Sekretarka	14	2	0,77%
23	512001	Kucharz*	101	2	0,77%
24	512002	Kucharz małej gastronomii*	17	2	0,77%
25	514207	Technik usług kosmetycznych*	4	2	0,77%
26	522305	Technik handlowiec*	62	2	0,77%
27	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	64	2	0,77%
28	731103	Mechanik precyzyjny*	2	2	0,77%
29	753105	Krawiec*	81	2	0,77%
30	932101	Pakowacz	29	2	0,77%
Razem dla 30 zawodów					75,68%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

3,74% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). Absolwenci zarejestrowani są w 93 zawodach, ale tylko 30 z nich generuje ponad 75% bezrobotnych w grupie. Uwidacznia się tutaj znacząca przewaga grupy absolwentów bez zawodu, czyli głównie absolwentów liceów ogólnokształcących lub profilowanych.

Tabela 4. Ranking zawodów^o według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w danym zawodzie w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 12 miesięcy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy		
712601	Hydraulik	15	10	0,004492	66,67%
741212	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	11	7	0,003145	63,64%
742201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	10	6	0,002695	60,00%
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	60	34	0,015274	56,67%
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	41	23	0,010332	56,10%
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	13	7	0,003145	53,85%
941201	Pomoc kuchenna	26	14	0,006289	53,85%
962902	Dozorca	29	15	0,006739	51,72%
211301	Chemik	10	5	0,002246	50,00%
432102	Inwentaryzator	10	5	0,002246	50,00%
713101	Malarz - tapeciarski*	10	5	0,002246	50,00%
713102	Malarz budowlany	48	24	0,010782	50,00%
821204	Monter maszyn elektrycznych	16	8	0,003594	50,00%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	33	16	0,007188	48,48%
721207	Spawacz ręczny gazowy	21	10	0,004492	47,62%
834311	Operator suwnic (suwnicowy)	21	10	0,004492	47,62%
753105	Krawiec*	81	38	0,017071	46,91%
722301	Frezer	13	6	0,002695	46,15%
723306	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	13	6	0,002695	46,15%
933304	Robotnik magazynowy	13	6	0,002695	46,15%
911207	Sprzątaczką biurową	98	45	0,020216	45,92%
721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	11	5	0,002246	45,45%
753605	Obuwnik przemysłowy	20	9	0,004043	45,00%
722314	Tokarz w metalu	50	22	0,009883	44,00%
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	39	17	0,007637	43,59%
.....					
000000	Bez zawodu	1503	283	0,127134	18,83%
.....					
711404	Zbrojarz	10	1	0,000449	10,00%
741201	Elektromechanik*	10	1	0,000449	10,00%
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	11	1	0,000449	9,09%
251902	Specjalista zastosowań informatyki	12	1	0,000449	8,33%

^o w rankingu umieszczono zawody, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 950 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku, dla 112 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%. Ale aż 85,71% z nich to zawody, w których zarejestrowano tylko

1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 14,29% zawodów zarejestrowano od 2 do 4 osób bezrobotnych.

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych i ofert pracy w latach 2005 – 2013

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu do końca I półrocza 2013 roku, na koniec 2013 roku nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych. Sytuacja wygląda podobnie w odniesieniu do grudnia 2012 roku. W zestawieniu z końcem czerwca 2013 roku zmniejszyła się liczba zgłoszonych miejsc pracy.

Ogółem w roku 2013 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowano 5178 wolnych miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej (wzrost o 718 w porównaniu do 2012 roku). Największe zapotrzebowanie w 2013 roku dotyczyło zawodu „Magazynier – 432103” (6,01% wszystkich zgłoszonych ofert). Poszukiwani byli również „Technik prac biurowych - 411004” oraz „Sprzątaczką biurową – 911207” (ex aequo po 4,17%).

Tabela 5. Ranking i struktura zawodów według liczby ofert pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
1	432103	Magazynier	311	6,01%
2	411004	Technik prac biurowych*	216	4,17%
3	911207	Sprzątaczką biurowa	216	4,17%
4	932101	Pakowacz	188	3,63%
5	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	175	3,38%
6	515303	Robotnik gospodarczy	172	3,32%
7	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	170	3,28%
8	931301	Robotnik budowlany	169	3,26%
9	821204	Monter maszyn elektrycznych	150	2,90%
10	522301	Sprzedawca*	123	2,38%
11	332203	Przedstawiciel handlowy	116	2,24%
12	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	109	2,11%
13	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	100	1,93%
14	712401	Monter izolacji budowlanych*	85	1,64%
15	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	72	1,39%
16	722204	Ślusarz*	72	1,39%
17	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	71	1,37%
18	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	70	1,35%
19	524404	Telemarketer	68	1,31%
20	741103	Elektryk*	68	1,31%
21	831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	62	1,20%
22	524902	Doradca klienta	61	1,18%
23	711202	Murarz*	61	1,18%
24	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	54	1,04%
25	523002	Kasjer handlowy	51	0,98%
26	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	50	0,97%
27	933304	Robotnik magazynowy	45	0,87%
28	721205	Spawacz metodą MIG	41	0,79%
29	818190	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	40	0,77%
30	713290	Pozostali lakiernicy	39	0,75%
Razem dla 30 zawodów				62,28%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych z ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2013 roku była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: „Działalność nie zidentyfikowana” – 44,57%, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 10,71% oraz „Przetwórstwo przemysłowe” – 10,15%. Najwięcej ofert pracy w 2013 roku zgłoszono z zakładów pracy należących do sekcji

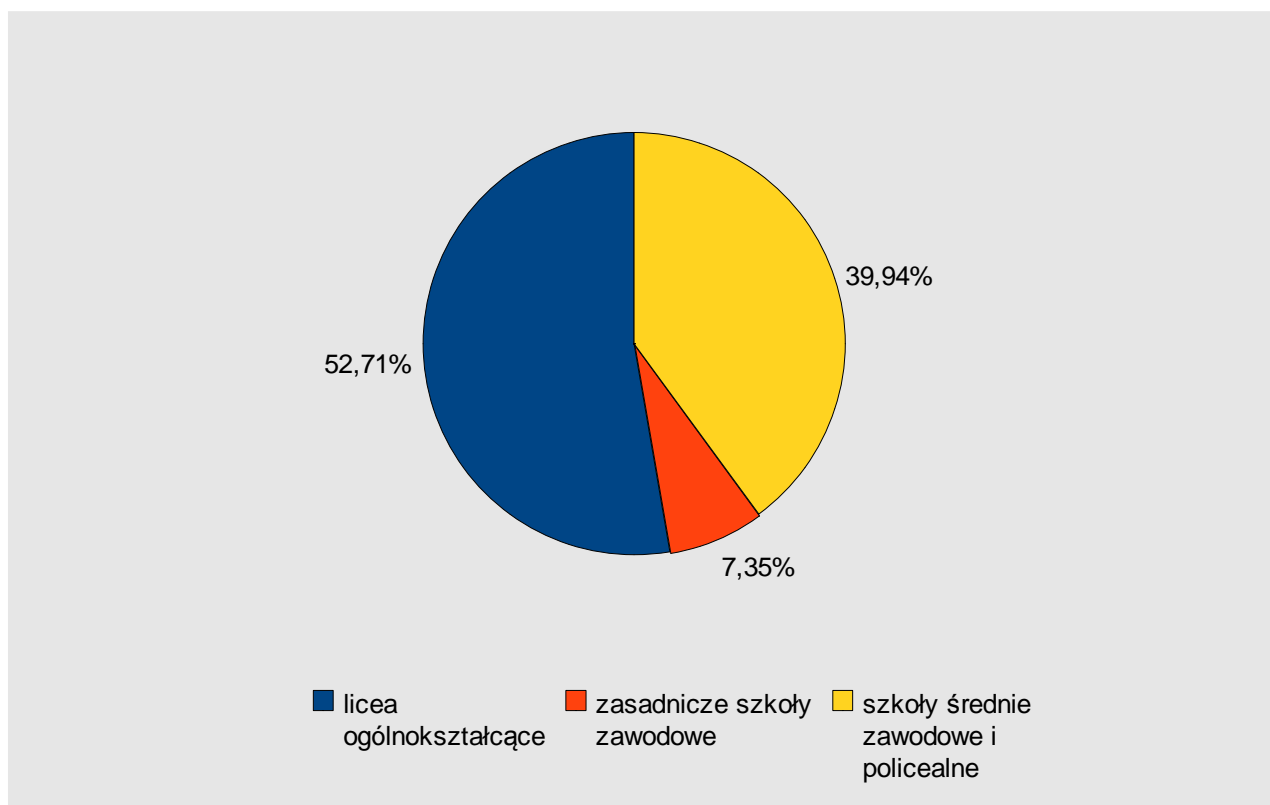
„Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” – 29,43%, „Przetwórstwo przemysłowe” – 13,81%, „Budownictwo” – 13,54%.

2. EDUKACJA

Wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli edukację w 2013 roku, ponownie największą grupę stanowili uczniowie liceów ogólnokształcących i profilowanych (52,71%).

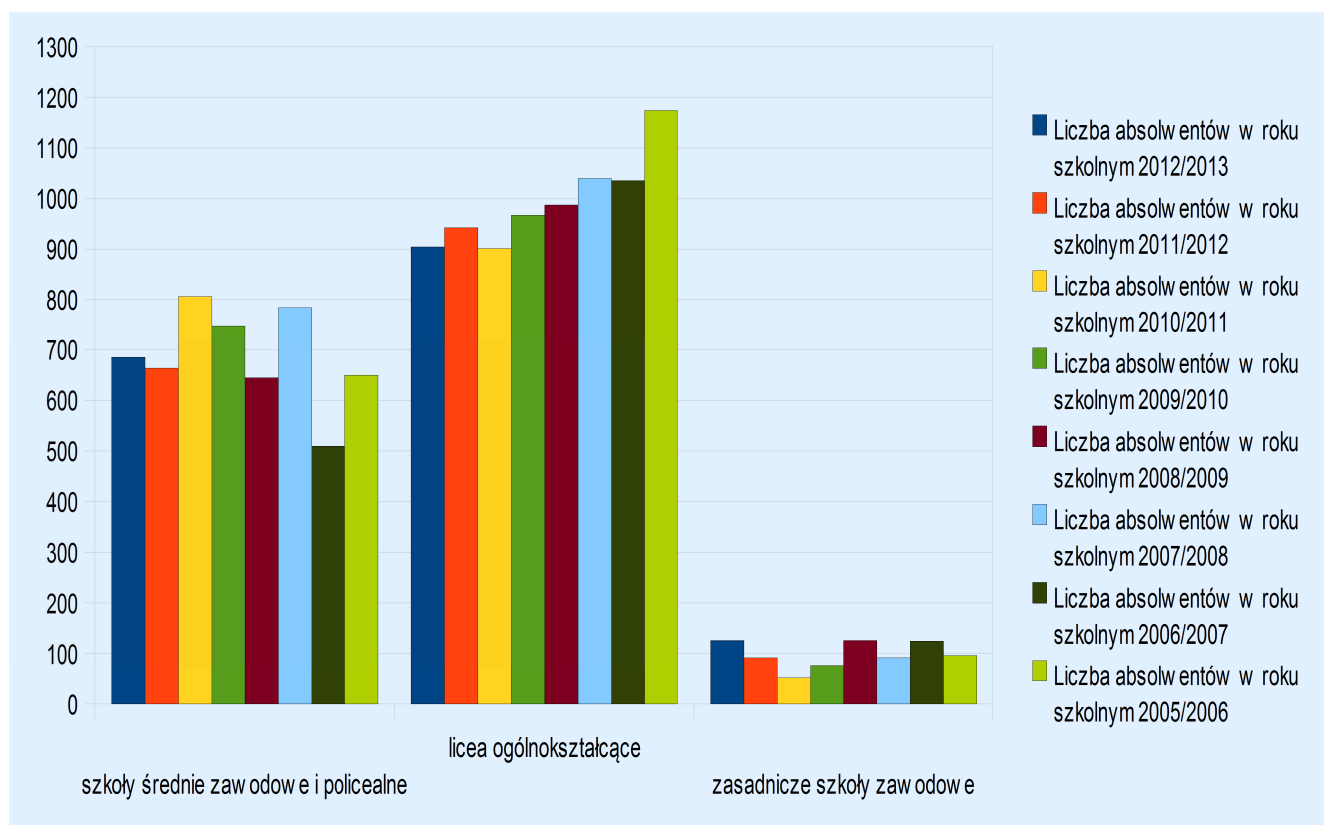
Wykres 2. Struktura kształcenia w szkołach młodzieżowych w zależności od liczby absolwentów w Dąbrowie Górniczej w roku szkolnym 2012/2013

źródło: dane z SIO MEN

W porównaniu do 2012 roku liczba absolwentów wzrosła o 18 osób, co stanowi 1,06%. Natomiast w odniesieniu do poszczególnych rodzajów szkół zauważalny jest spadek liczby absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych (o 38 osób), wzrost liczby absolwentów techników i szkół policealnych (o 22 osoby) oraz wzrost absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (o 34 osoby).

Wykres 3. Struktura kształcenia zawodowego w Dąbrowie Górniczej
w latach 2005-2013

źródło: dane z SIO MEN

Kierunki kształcenia i zawody kształcone w szkołach ponadgimnazjalnych Dąbrowy Górniczej:

1. Licea ogólnokształcące

2. Szkoły średnie zawodowe i policealne

- bez zawodu
- technik budownictwa
- technik ekonomista
- technik hotelarstwa
- technik handlowiec
- technik informatyk
- technik bezpieczeństwa i higieny pracy
- technik administracji
- technik usług kosmetycznych
- technik pojazdów samochodowych
- asystentka stomatologiczna

- technik masażysta
- technik geodeta
- technik obsługi turystycznej
- technik logistyk
- technik usług fryzjerskich
- technik architektury krajobrazu
- opiekunka środowiskowa
- technik rachunkowości
- florysta
- technik elektronik
- technik elektryk
- technik mechanik
- technik organizacji reklamy
- plastyk
- muzyk
- technik technologii odzieży
- technik mechatronik
- technik eksploatacji portów i terminali
- technik organizacji usług gastronomicznych
- technik żywienia i usług gastronomicznych
- technik hutnik
- technik górnictwa podziemnego
- technik spedytor
- biomasaż II – fizjoterapia
- biomasażysta II
- stylizacja i wizaż
- terapeuta do spraw uzależnień
- dietetyka
- fryzjer
- język angielski
- kadry i płace
- logistyka
- masaż
  - stylizacja i wizaż
  -

3. Szkoły zasadnicze zawodowe

- ogrodnik
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej
- ślusarz
- cukiernik
- kucharz
- kucharz małej gastronomii
- fryzjer
- mechanik – monter maszyn i urządzeń
- mechanik pojazdów samochodowych
- elektromechanik pojazdów samochodowych
- mechanik precyzyjny
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie
- monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie

Tak więc w Dąbrowie Górniczej, uwzględniając szkoły ogólnokształcące, młodzież kształcona jest w **58** różnych kierunkach. Niestety **30** z nich (bez zawodu, technik budownictwa, technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik handlowiec, technik informatyk, technik administracji, technik usług kosmetycznych, asystentka stomatologiczna, technik masażysta, technik geodeta, technik obsługi turystycznej, technik usług fryzjerskich, technik elektronik, technik elektryk, technik mechanik, plastyk, technik technologii odzieży, technik organizacji usług gastronomicznych, fryzjer, kadry i płace, ogrodnik, ślusarz, cukiernik, kucharz, fryzjer, mechanik – monter maszyn i urządzeń, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik precyzyjny, technolog robót wykończeniowych w budownictwie), daje zawody, które należą do grupy zawodów nadwyżkowych. Z kolei, dwa **zawody**, w których kształci się młodzież w dąbrowskich szkołach, należy do grupy specjalności deficytowych (florysta, kucharz małej gastronomii).

Tabela 6. Liczba kierunków kształcenia w Dąbrowie Górniczej z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe według poziomów wykształcenia w roku szkolnym 2012/2013

Wykształcenie ponadgimnazjalne	Liczba kierunków kształcenia		
	ogółem*	zawody deficytowe	zawody nadwyżkowe
	2012/13	2012/13	2012/13
techniczne	44	2	20
zasadnicze zawodowe	13	0	9
licealne**	1	0	1
razem kierunków	58	2	30

* wartości dla grup zawodowych: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych

** ogólnokształcące - kierunki nie dające zawodu

źródło: dane z PUP w Dąbrowie Górniczej oraz SIO MEN

W przypadku szkolnictwa wyższego należy wyróżnić następujące kierunki

kształcenia:

- pedagogika
- filologia angielska
- ekonomia
- socjologia
- administracja
- stosunki międzynarodowe
- zarządzanie
- logistyka
- informatyka
- fizjoterapia
- zarządzanie i inżynieria produkcji
- bezpieczeństwo narodowe
- pielęgniarstwo
- położnictwo
- ratownictwo medyczne

Ogółem na wymienionych wyżej **15** kierunkach studia rozpoczęło lub kontynuowało **6405** osób.

Tabela 7. Kierunki kształcenia oraz liczba absolwentów w roku akademickim
2012/2013

L.p.	Nazwa kierunku	Liczba absolwentów w roku akademickim 2012/13
1	pedagogika	212
2	ekonomia	22
3	socjologia	67
4	administracja	136
5	stosunki międzynarodowe	27
6	zarządzanie	637
7	informatyka	149
8	logistyka	36
9	pielęgniarstwo	420
10	położnictwo	51
11	fizjoterapia	48
12	ratownictwo medyczne	44
13	zarządzanie i inżynieria produkcji	9
Ogółem		1858

źródło: dane GUS

W przypadku 11 wyróżnionych kierunków kształcenia widać, że zawody związane z nimi należą do grupy nadwyżkowej.

Ustalenie liczby kierunków kształcenia z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe w okresach rocznych stanowi podstawowe źródło informacji o procesie dostosowywania edukacji do wymagań powiatowego rynku zatrudnienia. Chodzi nie tylko o zmniejszenie liczby kierunków, które prowadzą do bezrobocia i zwiększenie tych kierunków, które powodują wzrost zatrudnienia, lecz także o śledzenie procesu przystosowywania edukacji do potrzeb rynku pracy w dłuższym przedziale czasu. Tego rodzaju informacje są niezbędne do prowadzenia bieżącej koordynacji edukacji z zatrudnieniem, a także do wyposażania doradców zawodowych PUP i poradni psychologiczno – pedagogicznych w wiedzę o powiązaniu kształcenia ze zmianami zachodzącymi w lokalnej gospodarce.

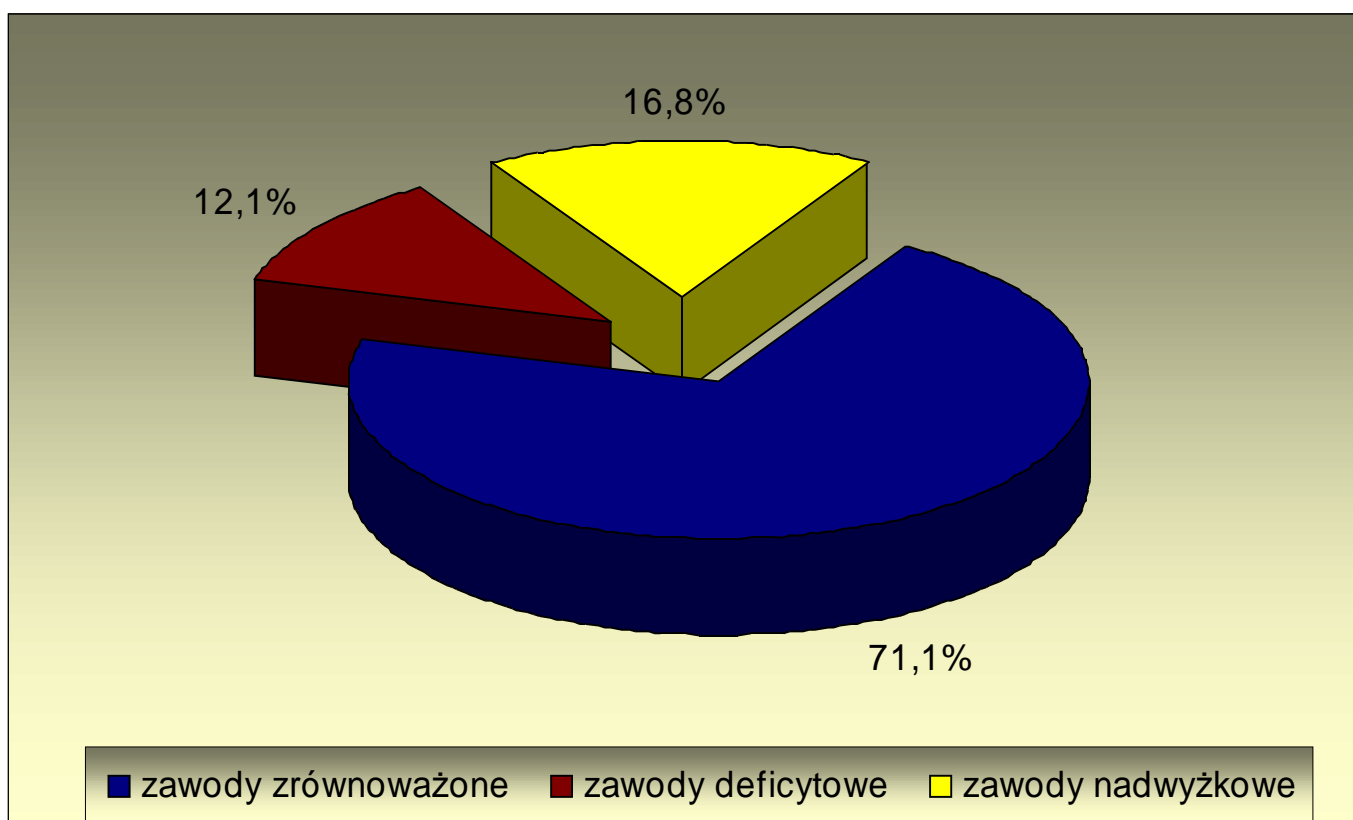
3. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy zarejestrowanych w dąbrowskim Urzędzie Pracy w 2013 roku, zidentyfikowano 330 elementarnych grup zawodowych oraz 950 zawodów/specjalności.

W 78,74% (748) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast tylko w 39,37% (374) zarejestrowano oferty pracy.

Spśród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę. Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią 71,1% ogólnej liczby zawodów. W 80,59% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych. 16,8% wszystkich zawodów stanowiły zawody nadwyżkowe. Zawody deficytowe stanowiły 12,1% wszystkich zawodów.

Wykres 4. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 8. Struktura zawodów – w tym deficytowych i nadwyżkowych – według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem ^o	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	26,2%	1,3%	4,2%
średnie	30,4%	3,6%	5,8%
zasadnicze zawodowe	43,2%	7,2%	6,7%
bez zawodu	0,10%	0%	0,1%
żołnierz szeregowy	0,10%	-	-
razem zawodów	100%	12,1%	16,8%
	950	115	160

^o wartości dla zawodów: deficytowych i nadwyżkowych
 źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

60,00% zawodów deficytowych, czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego. Wśród zawodów nadwyżkowych największy odsetek stanowią również zawody na poziomie wykształcenia zawodowego – 40,00%.

Tabela 9. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem ^o	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	26,2%	10,43%	25,00%
średnie	30,4%	29,57%	34,37%
zasadnicze zawodowe	43,2%	60,00%	40,00%
bez zawodu	0,10%	0%	0,63%
Żołnierz szeregowy	0,10%	-	-
razem zawodów	100%	100%	100%
	950	115	160

^o wartości dla zawodów: deficytowych i nadwyżkowych
 źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 58 najbardziej nadwyżkowych zawodów aż 34, to zawody na

poziomie wykształcenia wyższego i średniego.

Tabela 10. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	215,1667	215,1667	0
331403	Technik ekonomista*	0	12,8333	12,8333	0
311590	Pozostali technicy mechanicy	0	6,3333	6,3333	0
611306	Ogrodnik terenów zieleni	0	4,5	4,5	0
235107	Pedagog	0	4,3333	4,3333	0
741202	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0	4	4	0
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	4	4	0
811101	Górnik eksploatacji podziemnej*	0	3,5	3,5	0
325511	Technik ochrony środowiska*	0	2,6667	2,6667	0
263204	Socjolog	0	2,25	2,25	0
524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	2,1667	2,1667	0
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	2	2	0
314205	Technik ogrodnik*	0	1,9167	1,9167	0
343204	Plastyk*	0	1,75	1,75	0
742110	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	0	1,5	1,5	0
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	1,4167	1,4167	0
753605	Obuwnik przemysłowy	0	1,4167	1,4167	0
251902	Specjalista zastosowań informatyki	0	1,3333	1,3333	0
422402	Technik hotelarstwa*	0	1,3333	1,3333	0
834311	Operator suwnic (suwnicowy)	0	1,3333	1,3333	0
214106	Logistyk	0	1,25	1,25	0
233012	Nauczyciel języka polskiego	0	1,1667	1,1667	0
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	1,1667	1,1667	0
713101	Malarz - tapeciarz*	0	1,1667	1,1667	0
723390	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0	1,1667	1,1667	0
751105	Rzeźnik - wędliniarz*	0	1,1667	1,1667	0
911206	Salowa	0	1,1667	1,1667	0
432102	Inwentaryzator	0	1,0833	1,0833	0

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 11. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
311504	Technik mechanik*	0,3333	19,25	18,9167	0,0173
311204	Technik budownictwa*	0,0833	4,4167	4,3333	0,0189
263102	Ekonomista	0,0833	3,8333	3,75	0,0217
741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,25	5,75	5,5	0,0435
311408	Technik elektronik*	0,25	5,1667	4,9167	0,0484
752205	Stolarz*	0,0833	1,5	1,4167	0,0556
751201	Cukiernik*	0,4167	7,3333	6,9167	0,0568
233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,0833	1,4167	1,3333	0,0588
242217	Specjalista administracji publicznej	0,0833	1,4167	1,3333	0,0588
421101	Asystent usług pocztowych	0,0833	1,4167	1,3333	0,0588
753105	Krawiec*	0,4167	6,4167	6	0,0649
214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,0833	1,25	1,1667	0,0667
721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,0833	1,25	1,1667	0,0667
722301	Frezer	0,0833	1,25	1,1667	0,0667
833101	Kierowca autobusu	0,0833	1,1667	1,0833	0,0714
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,25	3,4167	3,1667	0,0732
321301	Technik farmaceutyczny*	0,0833	1,0833	1	0,0769
351203	Technik informatyk*	0,25	3	2,75	0,0833
723105	Mechanik samochodów osobowych	0,4167	4,5833	4,1667	0,0909
311303	Technik elektryk*	0,5833	6,0833	5,5	0,0959
211403	Geolog	0,0833	0,8333	0,75	0,1
541306	Portier	0,0833	0,8333	0,75	0,1
261906	Prawnik legislator	0,0833	0,75	0,6667	0,1111
343101	Fotograf*	0,0833	0,75	0,6667	0,1111
821105	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0833	0,75	0,6667	0,1111
723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,1667	1,4167	1,25	0,1176
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*	0,1667	1,4167	1,25	0,1176
241306	Specjalista do spraw finansów	0,25	2	1,75	0,125
332201	Ekspozytor towarów (merchandiser)	0,0833	0,6667	0,5833	0,125
222101	Pielęgniarka	0,25	1,9167	1,6667	0,1304

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu z końcem roku 2012, wśród zawodów deficytowych o wysokim wskaźniku intensywności deficytu zawodu oraz znaczącym deficycie podaży siły roboczej znajdowały się następujące zawody: spawacz metodą MIG (721205), monter sieci wodnych i kanalizacyjnych (712612), sprzedawca w branży mięsnej (522302), sprzedawca w branży spożywczej (522304), maszynista pojazdu trakcyjnego (831104), kierowca ciągnika siodłowego (833202).

Tabela 12. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

(przy zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
721205	Spawacz metodą MIG	3,4167	0,0833	-3,3333	41
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	3,1667	0,0833	-3,0833	38
522302	Sprzedawca w branży mięsnej	2,75	0,0833	-2,6667	33
721204	Spawacz metodą MAG	1,5833	0,0833	-1,5	19
961201	Sortowacz surowców wtórnych	1,5833	0,0833	-1,5	19
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	14,1667	0,75	-13,4167	18,8889
712301	Monter ociepleń budynków	1,25	0,0833	-1,1667	15
712401	Monter izolacji budowlanych*	7,0833	0,5	-6,5833	14,1667
821113	Monter układów hydraulicznych i pneumatycznych	0,9167	0,0833	-0,8333	11
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	14,5833	1,3333	-13,25	10,9375
711204	Murarz-tylnik*	1,75	0,1667	-1,5833	10,5
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	1,6667	0,1667	-1,5	10
243302	Opiekun klienta	0,75	0,0833	-0,6667	9
815702	Pracownik pralni chemicznej	0,75	0,0833	-0,6667	9
821204	Monter maszyn elektrycznych	12,5	1,5833	-10,9167	7,8947
522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,5833	0,0833	-0,5	7
811104	Operator koparki	0,5833	0,0833	-0,5	7
912202	Operator myjni	0,5833	0,0833	-0,5	7
741103	Elektryk*	5,6667	0,8333	-4,8333	6,8
333105	Spedytor	1,0833	0,1667	-0,9167	6,5
132103	Kierownik działu produkcji	0,5	0,0833	-0,4167	6
511201	Kierownik pociągu	0,5	0,0833	-0,4167	6
722307	Operator obrabiarek skrawających*	1	0,1667	-0,8333	6
932101	Pakowacz	15,6667	2,75	-12,9167	5,697
811105	Operator koparko - ładowarki	0,9167	0,1667	-0,75	5,5
814206	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	0,9167	0,1667	-0,75	5,5
242304	Doradca zawodowy	0,4167	0,0833	-0,3333	5
711501	Cieśla*	2,5	0,5	-2	5
811106	Operator ładowarki	0,4167	0,0833	-0,3333	5
812109	Operator pieców do obróbki cieplnej	0,8333	0,1667	-0,6667	5

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 13. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku

(przy braku zarejestrowanych bezrobotnych)

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
522304	Sprzedawca w branży spożywczej	6	0	-6	MAX
831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	5,1667	0	-5,1667	MAX
833202	Kierowca ciągnika siodłowego	4,5	0	-4,5	MAX
713290	Pozostali lakiernicy	3,25	0	-3,25	MAX

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- Na koniec roku 2013 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła 6925 (spadek o 271 osób w porównaniu z końcem I półrocza 2013 roku i spadek o 241 osób w stosunku do końca 2012 roku), z czego 52,35% stanowiły kobiety (wzrost o 0,06% w porównaniu z końcem 2012 roku),
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2012 roku - stanowiły osoby bez zawodu (prawie 22%),
- W 2013 roku zarejestrowano 5178 wolnych miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej,
- Największe zapotrzebowanie w 2013 roku dotyczyło zawodu „Magazynier – 432103” (6,01% wszystkich zgłoszonych ofert). Poszukiwani byli również „Technik prac biurowych - 411004” oraz „Sprzątaczką biurową – 911207” (ex aequo po 4,17%),
- Blisko 4% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki),
- Największą grupą absolwentów (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) były osoby bez zawodu (niemal 44%),
- Absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili blisko 53% ogółu uczniów, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne w 2013 roku w Dąbrowie Górniczej,
- W stosunku do 2012 roku nastąpił spadek liczby absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych, wzrost liczby absolwentów techników i szkół policealnych oraz wzrost absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,

- Spośród 950 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec 2013 roku, dla 112 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%,
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano 330 elementarnych grup zawodowych oraz 950 zawodów/specjalności,
- W przypadku 748 zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast tylko w 374 zawodach zarejestrowano oferty pracy,
- Zawody deficytowe stanowiły nieco ponad 12,00% wszystkich zawodów,
- Najbardziej deficytowymi zawodami są: spawacz metodą MIG (721205), monter sieci wodnych i kanalizacyjnych (712612), sprzedawca w branży mięsnej (522302), sprzedawca w branży spożywczej (522304), maszynista pojazdu trakcyjnego (831104), kierowca ciągnika siodłowego (833202),
- 60,00% zawodów deficytowych czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego,
- Zawody nadwyżkowe stanowiły blisko 17,00% ogólnej liczby zawodów. Wśród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu. Oprócz tego do zbioru najbardziej nadwyżkowych zawodów należy zaliczyć: technika mechanika (311504), technika budownictwa (311204), ekonomistę (263102), elektromontera (elektryka) zakładowego (741207),
- Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią niewiele ponad 71% ogólnej liczby zawodów. W 80,59% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych,
- Należy zmienić strukturę kształcenia – w tym kształcenia zawodowego – i kształcić w zawodach deficytowych, a nie nadwyżkowych.

Tabela 14. Zawody nadwyżkowe w których występuje kształcenie w Dąbrowie Górniczej w roku szkolnym 2012/2013

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Rok szkolny 2012/2013
							Liczba absolwentów
1	000000	Bez zawodu	0	215,17	215,17	0	904
2	311204	Technik budownictwa*	0,08	4,42	4,33	0,02	10
3	331403	Technik ekonomista*	0	12,83	12,83	0	33
4	422402	Technik hotelarstwa*	0	1,33	1,33	0	33
5	522305	Technik handlowiec*	2	6,58	4,58	0,3	1
6	351203	Technik informatyk*	0,25	3	2,75	0,08	41
7	334306	Technik administracji*	1,17	4,17	3	0,28	17
8	514207	Technik usług kosmetycznych*	0,08	0,42	0,33	0,2	33
9	325101	Asystentka stomatologiczna*	0,17	0,92	0,75	0,18	47
10	325402	Technik masażysta*	0,25	0,5	0,25	0,5	0
11	311104	Technik geodeta*	0,08	0,25	0,17	0,33	8
12	422103	Technik obsługi turystycznej*	0,25	0,83	0,58	0,3	8
13	514101	Technik usług fryzjerskich*	3,17	5,67	2,5	0,56	8
14	311408	Technik elektronik*	0,25	5,17	4,92	0,05	35
15	311303	Technik elektryk*	0,58	6,08	5,5	0,1	9
16	311504	Technik mechanik*	0,33	19,25	18,92	0,02	69
17	343204	Plastyk*	0	1,75	1,75	0	41
18	311924	Technik technologii odzieży*	0,08	0,5	0,42	0,17	0
19	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,5	0,92	0,42	0,55	24
20	514101	Fryzjer*	3,17	5,67	2,5	0,56	0
21	441501	Pracownik do spraw osobowych	0,08	0,42	0,33	0,2	0

22	611303	Ogrodnik*	0,17	0,92	0,75	0,18	6
23	722204	Ślusarz*	6	21,5	15,5	0,28	2
24	751201	Cukiernik*	0,42	7,33	6,92	0,06	12
25	512001	Kucharz*	2,33	9,67	7,33	0,24	0
26	514101	Fryzjer*	3,17	5,67	2,5	0,56	14
27	821105	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0,08	0,75	0,67	0,11	0
28	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	1,33	6,92	5,58	0,19	15
29	731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*	0,17	1,42	1,25	0,12	15
30	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	2,67	3,5	0,83	0,76	22

Tabela 15. Zawody deficytowe, w których występuje kształcenie w Dąbrowie Górniczej w roku szkolnym 2012/2013

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Rok szkolny 2012/2013
							Liczba absolwentów
1	343203	Florysta*	0,67	0,42	-0,25	1,6	21
2	512002	Kucharz małej gastronomii*	2,08	1,42	-0,67	1,47	23